

Aan
de gemeenteraad Borger-Odoorn

Ons kenmerk
7420-2026:591411
Behandeld door
team OOV
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage

Datum

9 februari 2026

Onderwerp

Toezegging raadsvergadering 11 december 2025: stand van zaken thema 'Weerbare samenleving'

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 11 december 2025 zijn door raadslid Kronenberg (fractie Gemeentebelangen) vragen gesteld over de voortgang van het thema Weerbare Samenleving.

Vraagstelling had plaats naar aanleiding van een door uw raad van de Veiligheidsregio Drenthe ontvangen brief over dit thema die op de Lijst ingekomen stukken van uw raadsvergadering stond. Naar aanleiding van de gestelde vragen deden wij ter vergadering de toezegging met een memo over de voortgang te komen.

In de raadsvergadering van 26 juni 2025 is door de raad de motie 'Inwoners voorbereiden op crisissituaties' aangenomen. Indieners van de motie waren de raadsleden De Groot (fractie LBO), Kronenberg (fractie Gemeentebelangen) en De Groot (fractie GroenLinks). In punt 5 van die motie wordt ons college

opgedragen ‘de raad uiterlijk in Q1 2026 te informeren over de voortgang, met daarbij een voorstel voor jaarlijkse monitoring en evaluatie’.

In het licht van dat motiepunt kiezen wij ervoor om de in december 2025 door de heer Kronenberg gestelde ‘vroege voortgangsvragen’ nu kort en op een aantal deelaspecten te beantwoorden. U treft die voortgangsinformatie hierna aan.

Informatieboekje Rijksoverheid ‘Bereid je voor op een noodsituatie’

In het kader van de landelijke publiciteitscampagne ‘Denk vooruit’ is door de Rijksoverheid in de periode tussen september 2025 en medio januari 2026 op ieder huisadres in Nederland dit informatieboekje bezorgd. De verspreiding van het informatieboekje kan worden gezien als een start op dit thema; eerst na dat moment kunnen veiligheidsregio’s en gemeenten met vervolgacties richting inwoners, bedrijven en organisaties naar buiten treden.

Kernboodschap van het informatieboekje is dat inwoners zich moeten voorbereiden om ten tijde van een omvangrijk incident de eerste 72 uur zelfredzaam en zelforganiserend (op dorps-/ wijkniveau) te zijn en zich daarop voor te bereiden

- door een noodpakket samen te stellen
- een noodplan te maken
- met elkaar te praten over wat je dan gaat doen en elkaar te helpen; ook als burens, straat, wijk of dorp.

Het informatieboekje biedt daartoe handelingsperspectief en geeft tips.

Ook wordt het waarom aangegeven van de gevergd zelfredzaamheid en zelforganisatie gedurende 72 uur: bij een grote omvangrijke crisis kun je geen direct beroep doen op persoonlijke hulp van overheden en instanties. Want die hebben hun handen vol aan het normaliseren van de ontstane crisis. En omdat verwacht mag worden dat incidenten in toenemende mate zullen samenhangen met geopolitieke spanningen zal er veelal ook geen beroep op Defensiecapaciteit gedaan kunnen worden voor maatschappelijke hulp. Zij houden zich op dat moment bezig met hun eigen kerntaken.

Veiligheidsregio Drenthe

Eind 2025 zijn binnen de Veiligheidsregio Drenthe een drietal ambtelijke teams geformeerd die inmiddels hun werk zijn gestart:

1. Bewustwording
2. Bedrijfscontinuïteit
3. Noodsteunpunten

Deze teams staan of komen in nauwe verbinding te staan met de relevante medewerkers bij de twaalf gemeenten omdat we in Drenthe hebben afgesproken het thema weerbaarheid gezamenlijk op te pakken. Op het onderdeel 'Bewustwording' is die samenwerking al het verst gevorderd.

Ter toelichting op het onderdeel 'Bedrijfscontinuïteit': de organisatie van de veiligheidsregio en de gemeentelijke organisaties zijn ook maatschappelijke organisaties. Als van inwoners, bedrijven en organisaties wordt gevergd zich 72 uur te kunnen redden bij een incident en zich daar op voor te bereiden geldt dat ook voor ons.

Ter toelichting op het onderdeel 'Noodsteunpunten': het invulling geven hieraan is door de vele verschillende dimensies die onderling op elkaar aangrijpen niet een proces van korte duur. Veel zaken zijn op dit moment nog onduidelijk:

- welke andere functies dan het zijn van informatieknooppunt wil de Rijksoverheid nog bij noodsteunpunten beleggen?
- wat en waar zijn de beste locaties om een noodsteunpunt te vestigen?
- lokaal maatwerk: naar welke locatie gaat de natuurlijke loop in dorp x of wijk y? Wat kan de lokale samenleving in dat specifieke dorp of die specifieke wijk qua zelfredzaamheid? Wat wordt dan nog van de overheid gevergd voor die specifieke geografische zone?

De antwoorden op die vraagstukken zijn zeer relevant voor de wijze waar en hoe de noodsteunpunten worden ingericht. Noodsteunpunten zijn dus geenszins een zaak van op een korte termijn een materiaaltruck of installatiebedrijf laten voorrijden op een willekeurige plek en daar een 'one size fits all' inrichten en daarmee de lokale samenleving 'overvallen'. Dat is de mislukking inbouwen, juist omdat een weerbare samenleving uitgaat van lokale zelfredzaamheid en zelforganisatie. Dus wat nodig is wordt daar duidelijk.

Veel is dus nog onduidelijk en staat aan het begin. Toch is er ook sprake van perspectief en zekerheden:

- het thema 'Weerbare samenleving' pakken de Drentse gemeenten met de veiligheidsregio gezamenlijk in een project op; de tijdhorizon voor die aanpak is twee jaar. Aan het eind van die termijn moet de boel uit de steigers zijn en is het daarna going-concern;
- wat ieder exact gaat doen of wat verwachtingen zijn mag dan nog onduidelijk zijn; zeker is dat gemeenten en veiligheidsregio intensief met elkaar gaan optrekken op dit dossier;
- bij de begroting 2026 zijn door de gemeenteraad middelen ter beschikking gesteld om de formatie bij team Openbare Orde en Veiligheid voor een jaar uit te breiden; deze nieuwe medewerker begint per 1 maart 2026 en krijgt als een hoofdtaak zich bezig te houden met de gemeentelijke activiteiten rond het thema weerbare samenleving. Als college zetten we voor dit thema dus gericht formatie in.

Bedrijfscontinuïteitsplan

Binnen de organisatie van Borger-Odoorn is najaar 2025 een project gestart dat toewerkt naar een bedrijfscontinuïteitsplan voor onze organisatie. Daartoe is een projectleider aangesteld en een projectgroep geformeerd.

Signalen

De heer Kronenberg gaf in zijn vraagstelling aan dat inwoners behoefte hebben aan informatie, niet weten waar ze aan toe zijn en geen zicht hebben op wat de gemeente hierin doet.

Binnen de gemeentelijke organisatie hebben ons dergelijke maatschappelijke signalen niet bereikt. We merken wel dat mensen met elkaar over het thema spreken, veelal over het aanschaffen van noodpakketten. Maar dat spreken staat niet in het teken van verwachtingen naar de gemeente.

Bij de doorleefsessie op het thema weerbaarheid die we in juli 2025 met een doorsnede van de Exloër samenleving hebben gedaan was de toon juist positief en energiek: 'Het enige wat we van jullie als gemeente nodig hebben is een plek

waar we elkaar kunnen ontmoeten om informatie te krijgen en waar we vraag en aanbod kunnen uitwisselen; voor het overige gaan we ons als dorp wel met elkaar redden en elkaar helpen.’.

Wellicht hebben de maatschappelijke signalen die in de vraag zijn geschetst hun oorsprong in een toen nog niet op het huisadres hebben ontvangen van het informatieboekje van de Rijksoverheid. Zoals hiervoor geschetst staat daarin wat van inwoners wordt verwacht, hoe je dat kunt doen en het weinig tot geen beroep kunnen doen op overheden en instanties bij acute persoonlijke hulpvragen.

Zoals gezegd hebben ons tot nu geen signalen bereikt die zouden wijze op een behoefte aan verdere informatie vanuit de gemeente. Maar uiteraard blijven wij scherp om dit soort signalen tijdig op te vangen en ernaar te handelen.”

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

E.W. Bennema

mr. J. Seton